

DRAGUTIN KOS

[GODINA RODJENJA I SMRTI NEPOZNATA].

odine 1844. javlja se na šumarskom polju jedan vrlo jaki individualitet, koji se ubrzo izdiže i nad Šporerom i nad Tomićem, te snagom svoga duha i velikim znanjem, ljubavlju za struku i otadžbinu odlučno i duboko zahvata u problem tadanjega šumarstva. To je *Dragutin Kos*.

U prvi čas nije nam pored svega nastojanja bilo moguće ustanoviti narodnosno podrijetlo Kosovo. Po mišljenju Kesterčanekovom (Š. L. 1881. S. 219., Š. L. 1883. S. 23.), Kos bi imao da bude po rođenju Čeh. Ovoj tvrdnji govorila je u prilog činjenica, da Kos dobro poznaje šumske propise za Češku te da podržaje veze sa českim šumarima (Emil Andrè, šumarski savjetnik u Českoj). No Kos je imao dobrih veza i sa Slovenijom. Već 5. juna 1846. bio je izabran za člana dopisnika Gospodarskoga Društva za Kranjsku. Diploma o tom izboru poslana mu je 22. juna 1846.¹⁾ Početkom apsolutizma sklanja se Kos u Štajersku. Tek nakon duga traganja po českoj literaturi utvrdili smo, da je Kos neosporno Čeh.²⁾

Kao šumarski pisac javlja se po prvi put 1844. u Gospodarskom Listu.³⁾ Članak je pisan u Capragu (kraj Siska), gdje je Kos imao svoje sjedište kao šumarnik Erdedijevih šuma. On je u tom času već član Gospodarskog Društva, jer kao takav članak i potpisuje. U tome članku razvija Kos iste misli kao i u svome kasnijem djelu o šumarstvu, koje je posvetio Gospodarskom Društvu, a u želji da *unapredi šumarstvo tadanjeg vremena*.

I naredne godine 1845. javlja se Kos malim literarnim prinosom.⁴⁾

No najjači rad razvija Kos dalje od godine 1846. Od toga vremena njegov rad kreće se u dva zasebna no paralelna pravca, koji idu za istim konačnim ciljem. Na jednoj strani nastoji Kos, da svojim publikacijama⁵⁾ krene tadanje šumarstvo sa mrtve tačke uopće. Na drugoj strani rukovodi on živu akciju, da se *u krilu Gospodarskog Društva osnuje samostalni odsjek za šumarstvo*.

¹⁾ Ove podatke pribavio nam je na osnovu uvida u matične knjige g. nadsavjetnik ing. Šivic u Ljubljani.

²⁾ „Vereinsschrift für Forst-, Jagd- und Naturkunde“. Prag 1850. II. S. 97.—99., III. 69.—73..

³⁾ „Korist dervah i potreboća, da se šume u Horvatskoj čuvaju i plode“. (G. L. 1844. S. 182. do 189.).

⁴⁾ „Šumska pašnja“. (G. L. 1845. S. 49.—53.).

⁵⁾ Kos: Das Forstwesen in Kroatien, Zagreb 1847.

Taj njegov rad prikazali smo opširno u članku „Najstarije Šumarsko Udruženje” pa ne ćemo da u nj ulazimo. Treba samo da naglasimo, da je u trolistu Šporer-Tomić-Kos zapravo Kos bio individualno najjači. On je i inicijator i organizator. On je vršio vanredno jak upliv na Šporera i Tomića posredstvom intimnog prijateljstva. On na zborovima i van njih vodi glavnu riječ. Kos je najbogatiji idejama, predlozima, energijom i ustrajnošću. Njemu ima da zahvalimo, da se staro naše šumarstvo počelo tako živo kretati. On je bio srce, koje je podržavalo život trolista — koji zapravo znači rođenje našeg šumarstva.

* * *

Dičnim našim starinama Šporeru-Tomiću-Kosu nek je slava i vječan pomen medju nama.

